

Pohjois-Karjalan marjanviljelypiirin Marjanviljelypäivä 6.2.2025

Päivi Turunen ProAgria Itä-Suomi,
puutarhatuotannon erityisasiantuntija, Marjava- hankepäällikkö

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Marjava -kestävyyttä marjojen tuotantoketjuihin hanke

- Hankeaika: 1.4.2024 - 30.4.2027
- Kohderyhmä: marjatilayrittäjät, marjanviljelyyn liittyvät sidosryhmät ja toimijat
- Budjetti 389 994,61 €
- Hankehallinnointi: ProAgria Itä-Suomi, toteuttajakumppanit Luonnonvarakeskus ja ProAgria Keski-Suomi
- Hankehenkilöt: Päivi Turunen ja Marjo Marttinen, ProAgria; Kati Rikala, Marja Rantanen, Saara Tuohimetsä, Juha-Matti Pihlava Luke
- Hankerahoitus 80 %, Maaseuturahasto (Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen Ely-keskukset)
- Yksityisrahoitus 20 %, tällä hetkellä saatu rahoitusta Maiju ja Yrjö Rikalan puutarhasäätiöltä sekä Pohjois-Karjalan Maataloussäätiöltä

Toimintatapana Luken toteuttama tutkimus ja ProAgrian toteuttamat työpaketit

- 1) **Herukan rikkakasvien hallinta** (koetoiminta tiloilla)
- 2) **Herukkalajikkeiden ilmastollinen sopeutuminen** (fenologiset havainnot, pakkaskestävyys, satoanalyysi)
- 3) **Lisäarvotuotteita herukan lehdistä:** Kirjallisuusselvitys herukanlehtien yhdisteistä, selvitys herukan lehtien käytöstä eri tuotteissa, kemialliset analyysit.
- 4) **Mansikkalajikkeiden menestyminen tiloilla:** mansikkalajikekokeet

ProAgrian vastuulla olevat neuvonnalliset kokonaisuudet (työpaketit)

- **Työpaketti 1: Mansikan lajiketestausta tiloilla toteutettuna** (Luken apuna)
- **Työpaketti 2: Tunnelipaketti**
- **Työpaketti 3: Vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät**
- **Työpaketti 4: Uudistava viljely**
- **Työpaketti 5: Johtaminen**

Yhteensä 25 tilaisuutta + 6 pellonpiennartilaisuutta

- **Ruotsin opintomatka syksy 2025**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

- **Viestintä ja tiedonvälitys (Luke ja ProAgria)**

- Tietoa välitetään lehtikirjoituksin ammattilehtiin sekä ProAgria Itä-Suomeen, luennoimalla, uutiskirjein, nettisivujen ja Marjamaat- hankkeessa perustetun Facebook sivuston kautta
 - Myös hankeverkostojen hyödyntäminen muiden alueiden hankkeet, kv-hankkeet (Luke)
- Hanke jatkaa jo tiiviiksi muotoutunutta **yhteistyötä tutkimuksen, neuvonnan, marjantuottajien ja muiden toimijoiden välillä.**

ProAgria

Uutiskirje toukokuu 2024

Marjava-hanke on käynnistynyt

Marjanviljelyn kehittäminen hankkeissa jatkuu. EU-osarahoitteinen tiedonhankintahanke Marjava – Kestävyyttä marjojen hankintaketjuihin on käynnistynyt. Hanketta toteuttavat ProAgria Itä-Suomi, ProAgria Keski-Suomi ja Luonnonvarakeskus. Toiminta-alue on Pohjois-Karjala ja Keski-Suomi.

ProAgria

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Tähän mennessä tehty

- Tiedottaminen, mm. Marjamaat-facebook, ProAgrioiden facebook, kolme uutiskirjettä, Luken ja ProAgrioiden kotisivut
- Kahden kahvit hankeinfo 6.6.2024 Teams-tilaisuus
- Aloitettu:
 - Mansikan lajikekoe:** 2 tilaa PK ja 4 tilaa KS, 5 lajiketta/tila
 - Herukan fenologisethavainnot:** 6 tilaa PK ja 4 tilaa KS
 - Herukan versojen pakkaskestävyytestit:** 4 tilaa PK ja 1 tila KS
 - Rikkakasvien torjunta herukalla:** kokeet 2 tilalla KS
 - Herukan lisäarvotuotteet:** herukan lehtiä kerätty 2 tilaa PK ja 1 tila KS, lehdet analysoitu, kirjallisuusselvitys aloitettu
- Piikkiön avointen ovien päivä 22.8.2024
- Pellonpiennartilaisuus 23.9.2024 Kesälahti yhteistyössä PK marjanviljelypiiri

Tähän mennessä tehty

- Rikkakasviaiheinen webinaari 10.11.2024
- Syökö joku mansikkasi webinaari 29.1.2025
- Marjanviljelypäivä Joensuussa lähitapahtuma 6.2.2025

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Tähän mennessä tehty

Herukan rikkatorjuntakokeen
perustaminen. Kuvat: Saara Tuohimetsä,
Luke.

Piikkiön avointen ovien päivä 22.8

Mansikan lajikkeiden (Maiju, Marketta ja Polka) istutus elokuussa ja havainnointi lokakuussa

Kuvat: Päivi Turunen, Kati Rikala ja Marjo Marttinen

Tulevaa

- 2-3 tilaisuutta talven aikana, tiedotetaan uutiskirjeessä, hankkeen nettisivuilla tapahtumissa ja Marjamaat Facebookissa
- Pellonpiennartilaisuudet Pohjois-Karjalassa ja Keski-Suomessa kasvukaudella 2025

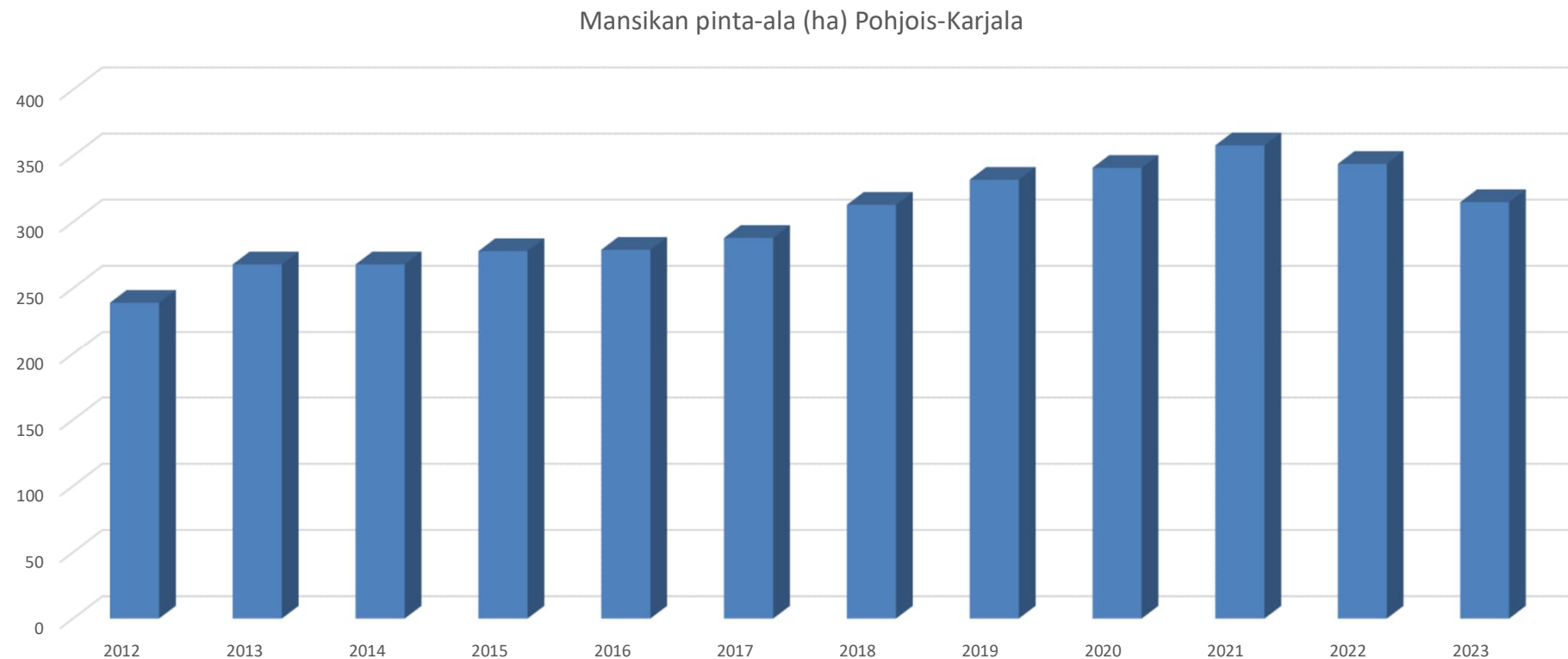

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama

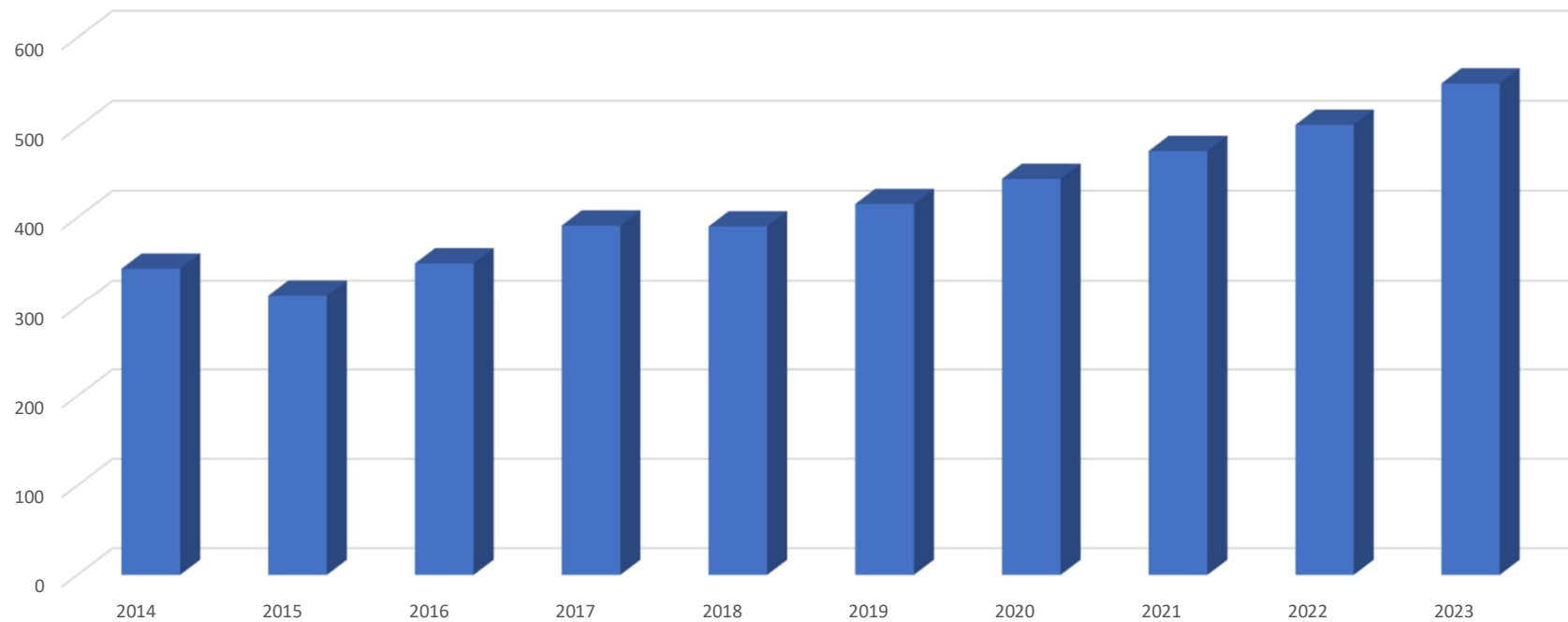
Mansikan pinta-alat (ha) Pohjois-Karjala Lähde:Luke

Euroopan unionin
osarahoittama

Musta- ja viherherukan pinta-ala PK Lähde: Luke

Musta- ja viherherukka pinta-ala (ha)

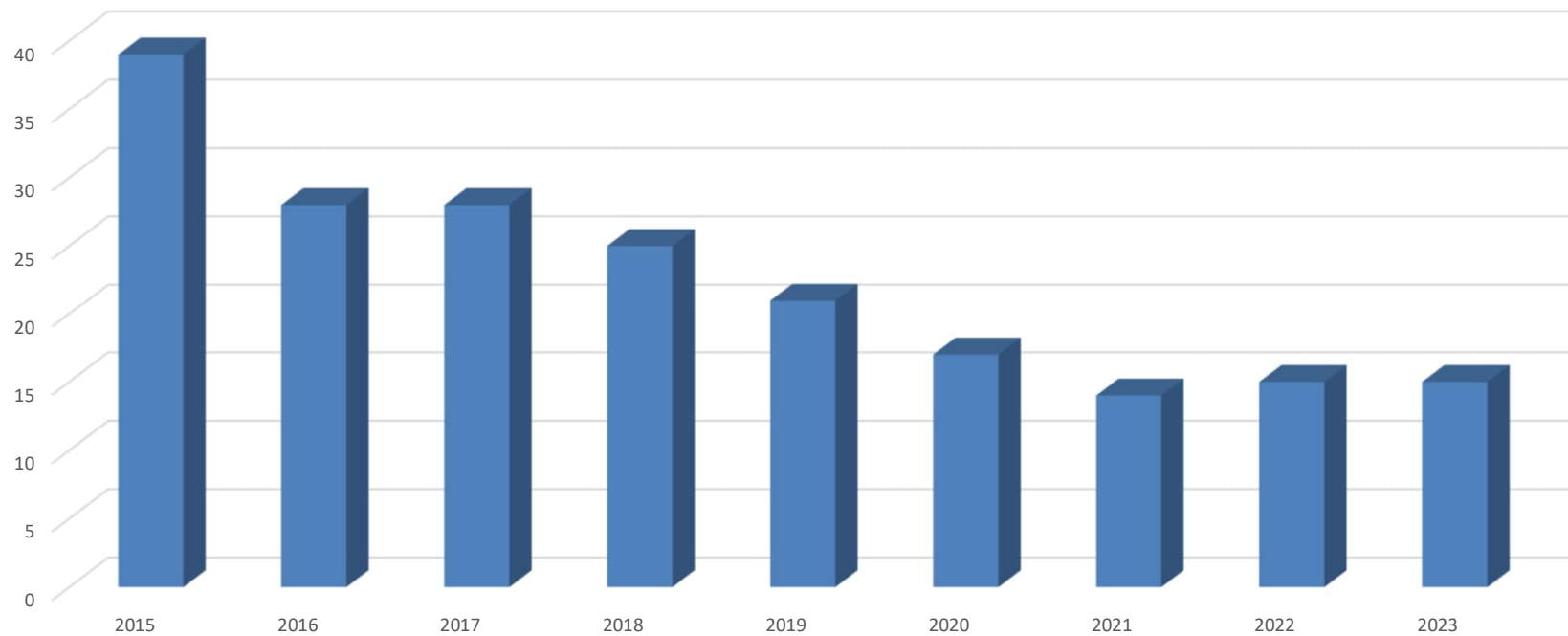
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Vadelman pinta-ala (ha) PK Lähde: Luke

Vadelman pinta-ala (ha) Pohjois-Karjala

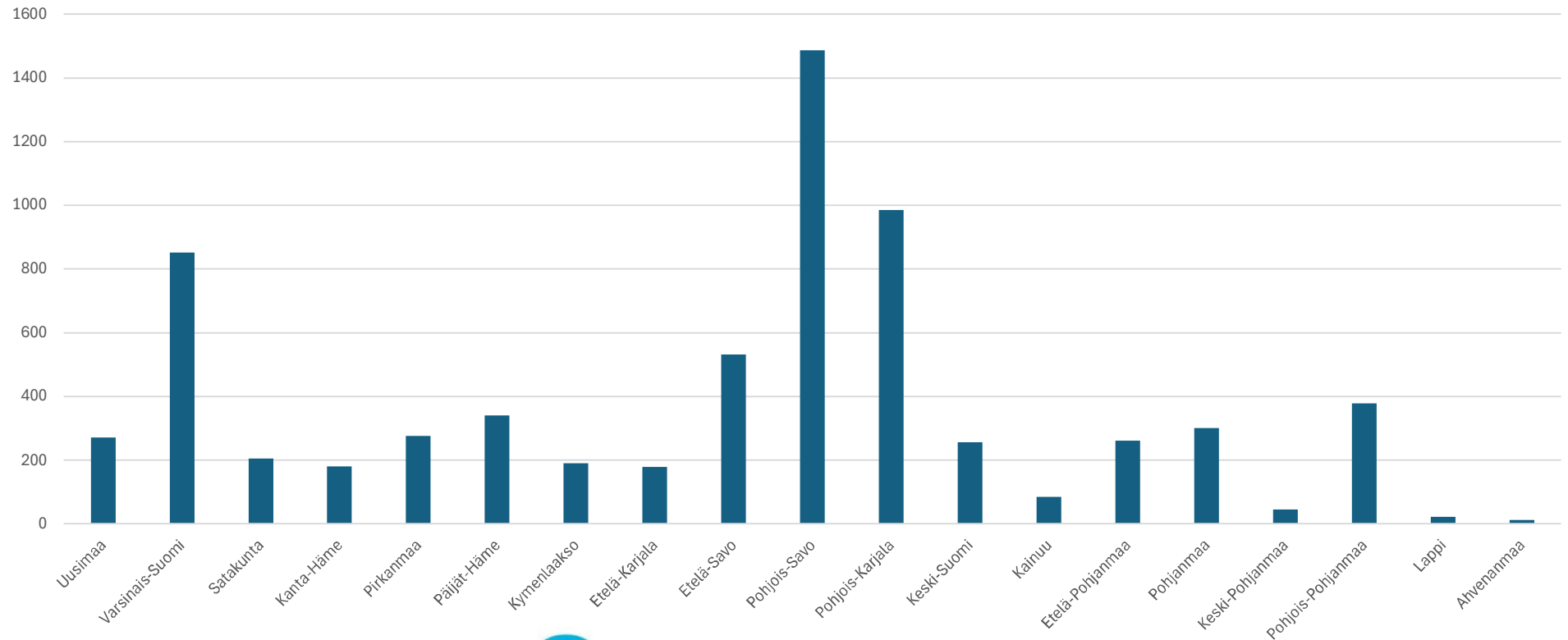
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Marjojen kokonaisalat maakunnittain v.2023 Lähde: Luke

Marjojen kokonaispinta-ala maakunnittain v. 2023

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Tulevaisuutta?

- Brasiliassa São Carlosin kemian instituutin tutkijat ovat luoneet syötävän biokalvon, joka kaksinkertaistaa mansikoiden säilyvyyden
- Pinnoite valmistettiin antioksidanteista, jotka uutettiin granaattiomenan kuoresta ja kalmarista johdetusta kitosaanista
- Sen sanotaan vähentävän sienten kasvua, säilyttävän rakenteen, aromin ja maun sekä minimoivan painonpudotuksen jäähdytyksen aikana
- Kustannuksen sanotaan olevan 0,02 €/hedelmä
- Pinnoite lisää kestävyyttä, vähentää hävikkiä ja hyödyntää maatalouden teollisuusjätettä

Kiitos

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
osarahoittama